

Poos Stadel Classic, in eigendom van de familie Van Ranst

simpele basis.' En deze wetten gelden echt niet alleen voor bedrijven met honderden koeien. 'Ook bij 80 koeien moet je de basis voor elkaar hebben, maar fouten kun je dan als melkveehouder zelf nog opvangen. Met 500 koeien en vreemd personeel gaat het in het kwadraat mis.'

De ommezwaai van 'eenmanstoko' naar een meermansbedrijf heeft alles te maken met vaste procedures. Melkers zijn niet per definitie geïnteresseerd in koeien, noemt hij als voorbeeld. 'Dan moet je een intelligente computer met slimme software inschakelen die personeelsonafhankelijk gegevens aan elkaar koppelt en die vertaalt naar korte actielijstjes.' Het leven van de baas verandert ook. 'Je wordt meer virtueel boer. Op een bepaald moment kun je niet meer zelf vol-

der bij 700. Hoe hard wil je zelf nog meewerken? Maar denk eraan,' waarschuwt hij, 'hoe harder jij gaat werken, hoe minder tijd je voor controle hebt en misschien hoe langzamer anderen gaan lopen.' De familie Van Ranst werkt zelf met zo'n 16 personeelsleden, '360 dagen per jaar met plezier en 5 dagen niet'.

Dierenarts is investering

Eenmaal op de praatstoel heeft Van Ranst veel te vertellen, en in rap tempo. Vooral als het om de raakvlakken van zijn specialismes gaat: grote veestapels en veterinaire zaken. 'Ik ben een echte veterinaire. Noem het geen kostenpost, een dierenarts inschakelen is investeren in diergezondheid.'

Melkveehoudersergernis nummer één, een slechte vruchtbaarheid, hoort volgens Van Ranst ook in een strak regime én met veterinaire bedrijfsbegeleiding te worden aangepakt. Dat betekent re-

en wel dood moesten gaan als ze 8000 liter gaven.' Elke tijd heeft zo zijn eigen zorgen. En de vruchtbaarheid kent een flinke erfelijke factor. 'Er zijn koeien die heel veel melk geven, en toch vlot tochtig en snel drachtig worden. Er is hoop, ook al ligt het tempo van verbetering minder hoog.'

De aanpak van uiergezondheid gaat ook in stappen en protocollen. 'Als er bij Unilever een manager weggaat, ligt er een draaiboek klaar waar de opvolger de volgende dag zo mee aan de slag kan, waarom kan dat in de landbouw niet?', vraagt de ondernemer zich af, terwijl hij een voorbeeld noemt. 'In een protocol voor een koe met E. coli staat precies beschreven welke procedure te volgen. Ook voor de droogstand moet dat er zijn.'

Ook de voeding komt voorbij. Het rantsoen wordt berekend op twee cijfers achter de komma. 'Maar wat gaat er precies in de mengwagen, wat komt er voor de koeien te liggen en wat eten ze op? Er kan uiteindelijk soms maar een beperkt verband meer zijn tussen wat je hebt berekend en wat de koeien echt krijgen', somt Van Ranst op.

Maak jezelf overbodig

De grootste drive voor goed ondernemerschap zit in de melkveehouder zelf. 'Passie, rationaliteit en een lerende houding', somt Van Ranst als eigenschappen op. 'Ik zeg niet dat ik het allemaal precies weet, maar het is een leerproces en geloof me, we leren het allemaal met vallen en opstaan.'

Zijn tips: haal er voldoening uit anderen op een hoger plan te brengen, wees liever de leerling dan de leraar, straal dat uit binnen het bedrijf en maak jezelf voortdurend overbodig. Dan kun je meer om je heen kijken, anderen ontmoeten. 'De contacten zijn inspirerend. Je moet voorkomen dat je inteelt op je eigen ideeën krijgt.'

Overigens kleeft er aan dit virtueel boer zijn ook een nadeel. 'Je geeft je kinderen de liefde voor het vak niet meer automatisch mee. De continuïteit op je bedrijf kan op die manier gevaar lopen. 'Veekeuringen bijvoorbeeld zijn economisch misschien niet meer zo belangrijk, maar je kweekt er wel een gevoel voor ons beroep. Daar begint de passie. En dat is het uiteindelijk wat je positief en constructief moet voortdrijven.'

Alice Booij

Groot melkveebedrijf vraagt strakke structuur en administratie

'Je wordt virtueel boer'

De basis, daar draait het om bij het managen van grote koppels.

Bonny Van Ranst runt met zijn vader Jos en broer Hector twee grote bedrijven in België en Frankrijk. 'Met 500 koeien en vreemd personeel gaat het in het kwadraat fout als de basis niet goed zit.'

Melkveehouder, dierenarts en ondernemer Bonny Van Ranst, wie kende hem een jaar geleden? De Vlaming is met broer Hector en zijn vader Jos eigenaar van de wereldwijd gelauwerde Poos Stadel Classic. Van Ranst wist de particulier, maar betrouwbaar geteste stier te stallen in Duitsland en verkoos uit nagenoeg alle nationale en internationale partijen CRV als distributeur. Weloverwogen maakten ze de keus voor de Nederlandse/Vlaamse KI. Zelf doet de bescheiden Belg het succes van Classic liever af als 'we hadden veel geluk' en 'we hebben vertrouwen in de stier en de Minafamilie van Wiel Peeters uit St. Anthonis'.

De eerste kalveren uit de fokperiode worden nu geboren en de populariteit van Classic lijkt alleen nog maar verder te stijgen. Van adverteerders is geen sprake, Classic werkt hard en in stilte. Voor Van Ranst lijkt hetzelfde te gelden; hij werkt het liefst in de luwte en wars van publiciteit. 'Wij hebben een familiebedrijf. Ik ben maar één van de schakels.' Op de NRM geeft Van Ranst (49) een lezing voor een selecte groep veehouders, die speciaal uitgenodigd worden om naar hem te luisteren en naar superondernemer Jack Koopman uit Duitsland en megamelker Arie de Jong (17.000 koeien in Amerika). Het thema zal zijn

het management op grote bedrijven. Van Ranst houdt met zijn vader en broer in het Belgische Puurs 230 koeien en verwerkt de melk daar zelf. Daarnaast hebben ze een vleesveebedrijf. Van Ranst bezit ook al dertien jaar een melkveebedrijf in Frankrijk met 350 koeien. 'Dat land is in visie op bedrijfsontwikkeling het omgekeerde van bijvoorbeeld Denemarken', klinkt het kritisch. 'Maar een eensluidende manier hoe te boeren is er niet. Ieder land doet het op zijn eigen manier.'

Begin bij de basis

Het werken met grote koppels vraagt kennis, geeft Van Ranst aan. 'Met die kennis word je niet geboren, die doe je gaandeweg op.' De tips die hij geeft zijn open deuren. 'Het begint bij de basis.' Zorg voor een goede administratie, controleer, laat de computer meehelpen, kies voor regelmaat. 'Het gaat niet om het 24e cijfertje achter de komma', zegt hij nuchter. 'Het gaat om de goede en

ledig meewerken. Dat voegt niets meer toe. Tien man personeel tien procent efficiënter maken levert veel meer op.' Waar het omslagpunt in bedrijfsgrootte ligt, kan Van Ranst niet zeggen. 'Voor de één ligt dat bij 200 koeien, voor een an-

gelmatige fertiliteitsonderzoeken op basis van een correct opgestelde onderzoeklijst. Hij ziet de relatie tussen hoge productie en lage vruchtbaarheid niet als een onoverkomelijk probleem. 'Ach, twintig jaar geleden zeiden ze dat koei-

Bonny Van Ranst: 'Noem het geen kostenpost, het inschakelen van een dierenarts is investeren in diergezondheid'

